

TEKST 1

In een bijbels perspectief verschijnt de mens als 'faiblesse et promesse'.
Mensen zijn tezelfdertijd 'eindig onvolkomen' en 'oneindig beloftevol'.
Beperkt, kwetsbaar, wel het goede willen maar niet kunnen, onmachtig ...
maar ook tot zoveel grote dingen in staat, als ze de kans krijgen.

Daarom is het beeld van de mens in de bijbel niet horizontaal:

iemand die vooruit gaat

en af en toe door tegenslag een stap achteruit moet zetten.

De beweging van de mens in de bijbel is verticaal:

het is vallen en opstaan.

De klemtoon ligt trouwens niet op het vallen:

grenzen ervaren, mislukken of fouten maken

is niet het kernprobleem in de bijbel.

Alle klemtoon ligt op het opstaan.

Verrijzenis.

Een fout maken en niet herbeginnen, dat is pas echt zonde.

Deze kijk op de mens heeft ook alles met opvoeding en onderwijs te maken.

Omdat we 'faiblesse' (kwetsbaar en gekwetst) zijn, is er groei en ontwikkeling *nodig*.

Omdat we 'promesse' (belofte en mogelijkheid) zijn, is er groei en ontwikkeling *mogelijk*.

Welnu, als je die twee elementen – 'faiblesse et promesse' – samenhoudt,

dan kijk je met twee Bijbelse ogen naar de mens.

Dan krijg je een dieptezicht op de mens.

In dat licht is liefde voor de leerlingen:

zien wie de leerlingen zijn en voor ogen houden wie ze kunnen worden.

De ruimte tussen die twee noemen christenen hoop.

Welnu, in die ruimte van de hoop doen wij als leerkrachten en opvoeders ons werk.

(Piet Raes, 2010)

TEKST 2

*Geloven in de verrijzenis betekent
dat geen enkele situatie, geen enkele mens
ooit nog zonder hoop is.
Gods liefde en trouw is sterker dan de dood,
die de sterkste uitdrukking van wanhoop en menselijke onmacht is.
Het betekent geloven dat er altijd perspectief mogelijk is
over alle dode punten heen,
omdat de Liefde zelf ons nooit loslaat.
Er is geen uithoek van het menselijk bestaan
die te ver, te donker of teveel gekwetst is
om te kunnen groeien
om tot leven gewekt te worden.*

(Karen Germeys, 2011)

TEKST 3

De waardigheid van de mens is geworteld
in het feit dat hij of zij geschapen is als 'beeld van God'.
De oorspronkelijke menselijke waardigheid
ligt ver voorbij ras, afkomst, milieu of intelligentie.

Wij zijn -van voor alle tijden- door God bemind, gewild en in Hem geborgen.

De profeet Jesaja schrijft over Gods liefde voor de mensen:

*"Kan een vrouw haar zuigeling vergeten
of harteloos zijn tegen het kind dat zij droeg?
Zelfs al zou zij het vergeten, ik vergeet jou nooit.
Ik heb je in mijn handpalm gegrift." (Jes 49, 15-16)*

De bijbel herhaalt voortdurend:
het allereerste begin van iedere mens en van de hele wereld
is Gods liefde:

*"Toen ik werd gevormd in het diepste geheim:
prachtig gevormd, gevlochten in de schoot van de aarde.
Ik was nog ongeboren, Gij had mij al gezien
en al mijn levensdagen stonden in Uw boek,
nog voordat Gij er één had van gemaakt." (Ps 139, vertaling: Vijftig psalmen)*

(Kristiaan Depoortere, 1982)

TEKST 4

*De mens bestaat als een uniek en onherhaalbaar wezen.
Zijn of haar unieke en met niemand anders vergelijkbare levenservaringen
geven uitdrukking
aan de ontoelaatbaarheid van elke poging
om de mens te herleiden tot gelijk welk gedachteschema
of tot al dan niet ideologische machtssystemen.*

*Dit houdt vóór alles
niet enkel de eis van eenvoudig respect vanwege de anderen in
(en in het bijzonder vanwege politieke en sociale instituties en hun leiders)
tegenover elke mens op aarde;
veel meer nog vereist dit
dat de eerste zorg van iedereen tegenover de ander
de bevordering en de integrale ontwikkeling van de persoon moet zijn.*

(Compendium van de sociale leer van de Kerk, 131, 2004)

TEKST 5

De Bijbel laat ons delen in de ervaring van hen
die een God op het spoor komen
die intens met hen meelijdt,
die passioneel op hen betrokken is.

De geschiedenis van God met zijn volk Israël
vertelt in alle toonaarden
hoe God mensen wil bevrijden, genezen, heel maken.
God zit niet in een ivoren toren,
maar Hij ziet om naar de gewonde en verdrukte mens.

In Jezus van Nazareth krijgt Gods bijzondere aandacht voor de kleine, kwetsbare medemens
een heel concreet gezicht.

Jezus kiest uitdrukkelijk voor de mensen aan de kant, voor hen die er niet bij horen.

Mensen aan de rand van de toenmalige samenleving
worden aangeraakt, genezen en bevrijd uit hun isolement.

Ziekte werd in die tijd aanzien als het werk van de demonen.

Dat de zieken door Jezus' aanraking beter worden, zijn geen mirakels
maar zichtbare tekens dat de macht van het kwade ten einde loopt.

De kwetsbare mens
op welke manier dan ook
komt voor God op de eerste plaats.

(Karen Germeys, 2011)

TEKST 6

God scheidt de mens

"mannelijk en vrouwelijk" (Gn 1, 26c)

Of beter gezegd: mens en medemens, in relatie.

Daarom ook lezen we in het scheppingsverhaal

"De Heer God sprak:

Het is niet goed dat de mens alleen is,

ik zal een helper voor hem maken die bij hem past." (Gn 2, 18)

De mens jubelt bij het aanschouwen van zijn medemens:

'Eindelijk, dit is been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees!

Ziehier onze identiteit als mens:

door 'van iemand' te mogen zijn, kunnen we zelf 'iemand worden' en iets 'voor iemand' betekenen.

Liefde verstaan, genieten én beantwoorden, tekent ons menselijke bestaan.

In wederzijdse liefde komt de mens tot zichzelf.

Mensen zijn relationele wezens.

Verbondenheid is de zin van ons leven.

(Marc Peersman, 2009)

BESPREEK MET ELKAAR

Welke elementen van een bijbels geïnspireerd mensbeeld komen in deze teksten naar voor ?

Wat zegt een gelovige kijk over 'de mens' ?

- Tekst 1 & 2:

- Tekst 3 & 4:

- Tekst 5:

- Tekst 6:

BESPREEK VOOR ELKE ASPECT DE VOLGENDE VRAGEN:

Wat zou dit kunnen betekenen voor de manier waarop je omgaat met leerlingen ?

Hoe zou je dit vertalen naar een pedagogisch handelen in de klas, op de speelplaats, ...?

Probeer concrete voorbeelden te geven.

Als je vanuit dit mensbeeld kijkt naar collega's binnen een team, wat zou dit kunnen betekenen voor je functioneren binnen een team? Probeer het zo concreet mogelijk te maken.

Wat zouden deze kenmerken kunnen betekenen voor de manier waarop je als leerkracht omgaat met ouders?
Hoe maak je zoiets concreet?

Noteer enkele trefwoorden/kernwoorden op de gekleurde kaarten.

Woorden die vanuit dit thema iets zeggen over katholieke identiteit van een school